

گزارش

فاطمه عودباشی روزنامه‌نگار

روایت جامعه

از زندگی نا قآب تلویزیون

از روابط خانوادگی و چالش‌های نسل‌ها تا فضای مجازی، فرزندآوری، مفاسد اقتصادی و مسیر علم و پژوهش، سیمافیلم در سال‌های اخیر با تولید مجموعه‌های اجتماعی، سراغ موضوعاتی رفته است که هرکدام بخشی از زندگی و دغدغه‌های جامعه امروز را بازتاب می‌دهند؛ آثاری که با بهره‌گیری از قالب‌های متنوع داستانی،مسائل اجتماعی‌را به‌بستر روایت‌های تلویزیونی آورده‌اند. سریال‌های اجتماعی تلویزیون، فرصتی برای روایت زندگی آدم‌ها، چالش‌های پیش روی خانواده‌ها و مسائلی هستند که در متن جامعه جریان دارند. سیمافیلم در سال‌های اخیر با تولید مجموعه‌هایی در موضوعات متنوع، تلاش کرده است بخشی از این دغدغه‌ها را در قالب داستان‌هایی با شخصیت‌ها و موقعیت‌های متفاوت به تصویر بکشد. «ذهن زیبا»، «مرهم»، «فریبا»، «نیکان»، «هفت سر اژدها»، «آلا» و «ساهره» از جمله این مجموعه‌ها هستند که هرکدام با جهان داستانی خود سراغ بخشی از مسائل اجتماعی رفته‌اند.

خانواده تا چالش‌های دنیای امروز

خانواده و روابط میان نسل‌ها، از موضوعات ماندگار درام‌های اجتماعی هستند. روابط عاطفی، مسئولیت‌پذیری، تصمیم‌های سرنوشت‌سازو پیامدهای انتخاب‌های فردی ظرفیت‌هایی دارند که می‌توانند در قالب داستان‌های تلویزیونی به تصویر کشیده شوند و مخاطب را با موقعیت‌هایی آشنا از زندگی روزمره روبه‌رو کنند. مجموعه‌هایی مانند «مرهم»، «نیکان» و «آلا» در مسیر روایت موضوعات انسانی و خانوادگی قرار می‌گیرند؛ موضوعاتی که پرداخت داستانی به آنها می‌تواند زمینه‌ای برای بازنمایی پیچیدگی روابط انسانی و چالش‌های زندگی امروز باشد.

«فریبا»؛ روایت زندگی در عصر فضای مجازی

فضای مجازی و تاثیر آن بر روابط اجتماعی، سبک زندگی و تصمیم‌های فردی، از موضوعاتی است که با گسترش فناوری‌های ارتباطی اهمیت بیشتری پیدا کرده. «فریبا» با پرداختن به این حوزه، یکی از مسائل روز جامعه را وارد قلمرو داستان تلویزیونی می‌کند. انتخاب چنین موضوعی نشان‌دهنده ظرفیت درام برای نزدیک شدن به تحولات زندگی معاصر است؛ تحولاتی که گاه روابط انسانی را دستخوش تغییر می‌کنند و پرسش‌های تازه‌ای درباره مسئولیت فردی، ارتباطات اجتماعی و پیامدهای رفتار در فضای مجازی به‌وجود می‌آورند.

«هفت سر اژدها»؛ پرداختن به مفاسد اقتصادی

مفاسد اقتصادی و پیامدهای آن برای جامعه‌از موضوعاتی است که در مجموعه «هفت سر اژدها» مورد توجه قرار گرفته. این اثر با انتخاب موضوع فساد اقتصادی، به حوزه‌ای وارد می‌شود که با اعتماد عمومی، مسئولیت‌پذیری و مناسبات قدرت ارتباط دارد. پرداختن به چنین موضوعاتی در قالب سریال، امکان روایت داستانی مسائل پیچیده اقتصادی و اجتماعی را فراهم می‌کند. در این شیوه، مفاهیم کلان می‌توانند از طریق شخصیت‌ها، روابط و موقعیت‌های داستانی بازنمایی شوند و ابعاد مختلف یک مسأله را در معرض دید مخاطب قرار دهند.

«ذهن زیبا»؛ پیوند علم، پژوهش و زندگی

علم و پژوهش نیز از ظرفیت‌های مهم برای شکل‌گیری روایت‌های تلویزیونی هستند. «ذهن زیبا» با تمرکز بر این حوزه، مسیری متفاوت از درام‌های صرفا خانوادگی یا معمایی را دنبال می‌کند و امکان پرداختن به تجربه‌های علمی و چالش‌های مسیر پژوهش را به‌وجود می‌آورد. روایت زندگی علمی، زمانی که با ابعاد انسانی شخصیت‌ها پیوند می‌خورد، می‌تواند تصویری نزدیک‌تر از تلاش، پشتکار و دشواری‌های رسیدن به هدف ارائه دهد. چنین موضوعی ظرفیت آن را دارد که نسبت میان زندگی فردی، فعالیت علمی و مسئولیت اجتماعی را در قالب داستان بررسی کند.

«مرهم»، «نیکان» و «آلا»؛ روایت‌هایی از تجربه انسانی

در کنار موضوعات کلان اجتماعی، تجربه‌های فردی و خانوادگی نیز بخش مهمی از جهان درام را تشکیل می‌دهند. زندگی روزمره، روابط عاطفی، مسئولیت‌های خانوادگی و مواجهه انسان با موقعیت‌های دشوار، موضوعاتی هستند که می‌توانند مخاطبان را با شخصیت‌های داستانی همراه کنند. مجموعه‌های «مرهم»، «نیکان» و «آلا» را نیز می‌توان در چارچوب توجه تلویزیون به این طیف از موضوعات بررسی کرد؛ آثاری که هرکدام در بستر داستانی خود به بخشی از مناسبات انسانی و مسائل زندگی می‌پردازند.

صداوسیما حلقه وصل حاکمیت وامت مبعوث

رئیس رسانه ملی تاکید کرد تخریب جایگاه این رسانه، امتداد جنگ دشمن است

رئیس رسانه ملی با بیان این‌که سازمان صداوسیما نعمت و گنجینه کشور، انقلاب و تاریخ تشیع است، تاکید کرد که این رسانه با مجاهدت خاموش مدافعان خود در خط مقدم جنگ سخت و نرم ایستاده است. به‌گزارش روابط عمومی رسانه ملی، دکتر جلیلی در همایش گرامیداشت سالروز تاسیس مرکز صیانت و حفاظت رسانه ملی گفت: نامگذاری روز صیانت در تقویم رسانه ملی، یادآور تدبیر و دوراندیشی رهبر شهیدمان در موافقت با ایجاد مرکز صیانت و حفاظت صداوسیماست؛ هوشیاری و درایتی که کارآمدی آن در عبور از بحران‌ها و حوادث سال‌های اخیر به‌روشنی نمایان شد.

وی با اشاره به رسالت مرکز صیانت و حفاظت صداوسیما اظهار کرد: طی ۴۸ سال گذشته، نظام جمهوری اسلامی و رسانه ملی هدف انواع تهدیدات بوده‌اند. با این همه، در یک‌سال‌ونیم اخیر سنگین‌ترین فشارها و بحران‌ها را پشت‌سر گذاشته‌ایم و دشمن هر ابزار و راهبردی برای به‌زاند آوردن ملت و نظام در اختیار داشته به‌کار بسته است. رئیس رسانه ملی تاکید کرد: سال‌ها پیش که سناریوها و طرح‌های احتمالی دشمنان را واکاوی می‌کردیم، هرگز گمان نمی‌بردیم خصومت آنان به مرزی از قساوت برسد که در یک تهاجم، جان ۱۶۸ دانش‌آموز را بگیرد و چنین فاجعه‌ای را رقم بزند.

دکتر جلیلی ادامه داد: ما از راهبردهای کلان دشمن غافلگیر نشدیم اما گستره وحشی‌گری آنان فراتر از تصور بود به‌گونه‌ای که برای ترور دانشمندان هسته‌ای و فرماندهان نظامی، این خانواده‌های‌شان را نیز هدف قرار دادند. این حملات هماهنگ شیطانی علیه ملت ایران، برآمده از سال‌ها پژوهش و طراحی در صدها اندیشکده و اتاق فکر دشمن است.

وی افزود: ایالات متحده و رژیم صهیونیستی با رویکرد استکباری و فتح جهان و این تفکر که همه‌جای جهان را اقلیم خود می‌دانند، برای هر اقدامی برنامه‌ریزی عمیقی دارند. تمام ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات، تحلیل‌های راهبردی و شبکه‌های نفوذ در اختیار دشمن است و هرجایی

آمریکا هست، شرارت و کودتا هم هست.

رئیس رسانه ملی ادامه داد: این طنز تلخ که می‌گویند «چرا در آمریکا کودتا نمی‌شود. چون در واشنگتن سفارت ندارد!» گویای واقعیت دخالت‌های همه‌جانبه آمریکاست. این رویکرد بر مناقشاتی چون جنگ ۱۲روزه، حوادث دی‌ماه و جنگ رمضان نیز حاکم بود چراکه دشمن با تمام امکانات و توان خود به میدان آمده و حفظ هیمنه ابرقدرتی‌اش، معیار اصلی همه تصمیمات او بود. دکتر جلیلی با طرح این پرسش که دستاورد ما در این مواجهه‌ها چه بود، اظهار کرد: دشمن با پشتوانه بیش از چهار دهه تجربه، تمام ظرفیت‌های اطلاعاتی و دانش راهبردی خود را به‌میدان آورد اما با سه شکست سنگین و بی‌سابقه روبه‌رو شد. هدف نهایی آنها، تسخیر جهانی و دست‌اندازی به ثروت‌های ملل است.

پس از جنگ ۱۲روزه، رژیم صهیونیستی با همکاری آمریکا، افزون بر هدف قرار دادن مراکز هسته‌ای و امنیتی، فرماندهان، مسئولان و دانشمندان ما را همراه خانواده‌های‌شان ترور کرد. با این حال،

نظام اسلامی یابرجامند.

رئیس رسانه ملی گفت: در کودتای دی‌ماه ۱۴۰۴ نیز باوجود آن‌که نهادهای امنیتی از پیش نسبت به برنامه‌ریزی و بازگیری داخلی برای یک کودتا هشدار داده بودند، برخی تحلیل‌ها به‌خطا آن را صرفا و تنها واکنشی برخاسته از فشار تورم و دشواری‌های معیشتی قلمداد کردند. وی افزود: در آن روزها بیش از ۵۰۰ تن از نیروهای نظامی و امنیتی کشور به‌شهادت رسیدند. در شرایطی که درکشوری چون فرانسه هیچ‌کس یارای در دست‌گرفتن سلاح ندارد، اغتشاشگران دی‌ماه با تسلیحات جنگی به مراکز حساس ازجمله مراکز صداوسیما در برخی استان‌ها یورش بردند و خشونت عریان را در خیابان‌ها به‌نمایش گذاشتند و چندماه بعد ترامپ نیز به توزیع سلاح میان آنان و هدف‌گذاری‌اش برای براندازی و البته شکست این طرح اذعان کرد.

جلیلی ادامه داد: در وقایعی چون جنگ ۱۲روزه، جنگ رمضان و ترور ناچومان‌دانه رهبر شهید و مردم، برخی کشورهای منطقه حريم هوایی خود

ویژه

رقابت مثبت شهرستان‌ها در ایران جان

زنده‌ویکی‌لی استاندار استان مرکزی در گفت‌وگوی اختصاصی با روزنامه «جام‌جم»: صدا و سیما توانسته با رویدادی ملی، ظرفیت‌های استان‌ها را نشان دهد

تکمیلی است. بااین‌حال، آنچه در جریان برگزاری رویداد شاهد بودیم نشان می‌دهد این فرصت توانسته است ظرفیت‌های استان مرکزی را در معرض توجه گسترده‌تری قرار دهد. به اعتقاد من، اهمیت این رویداد تنها به معرفی چندروزه جاذبه‌های صنعتی، اقتصادی و گردشگری استان محدود نمی‌شود بلکه می‌تواند زمینه شناخت ماندگارتر مخاطبان از توانمندی‌ها، فرصت‌ها و داشته‌های مرکزی را فراهم کند. میزان تحقق این هدف را باید با بررسی نتایج و بازخوردهای رویداد در روزهای آینده دقیق‌تر سنجید.

آیا با استانداران استان‌های دیگری که فرصت میزبانی از رویداد ایران جان را داشته‌اند درباره تجربه و دستاوردهای این رویداد گفت‌وگو کرده‌اید؟

باوجود برگزاری این رویداد در ۱۰ استان، هنوز فرصت مناسبی برای گفت‌وگو با همکارانم در استان‌های دیگر و تبادل نظر درباره نتایج و دستاوردهای آن نداشته‌ام. ضمن این‌که در این مدت، استان‌ها عمدتا درگیر مسائل مربوط به جنگ و موضوعات مرتبط با آن بوده‌اند و فرصت چندانی برای دیدار و گفت‌وگو درباره تجربه میزبانی از ایران جان پیش نیامده است.

با توجه به فرصت رسانه‌ای ایران جان، کدام مطالبه مردم استان مرکزی را نیازمند توجه جدی‌تر مسئولان ملی می‌دانید؟

یکی از مهم‌ترین مطالبات مردم استان مرکزی،

را به‌روی دشمن گشودند اما پس از ناکامی‌ها، از هفته دوم پیام‌های پنهان و آشکارشان برای پایان دادن به درگیری‌ها آغاز شد. وجه مشترک این رخدادها، آمادگی تمام‌عیار دشمن و در مقابل، ایستادگی ملت و غافلگیری طراحان آن بود. وی با بیان این‌که دشمن هرگز شناخت درستی از ملت ایران و پیوند عمیق امت و امام نداشت، گفت: عبارت زرین «امت مبعوث» که رهبر شهید در آخرین دیدار به‌کار بردند، از ژرفای شناخت ایشان از جغرافیای فرهنگی کشور و پیوند قلبی‌شان با مردم سرچشمه می‌گرفت و رهبری ایشان، رهبری بر قلب مردم بود.

رئیس رسانه ملی افزود: از دوران تبعید در ایرانشهر تا حضور دوماهه در مناطق زلزله‌زده فردوس در سال ۴۶، رهبر شهید همواره در میان و همراه و یاور مردم بود و در تمام گرده‌های دشوار انقلاب در دوران پریزکت رهبری، با تکیه‌بر همین پشتوانه مردمی، کشور را به سلامت عبور داد.

دکتر جلیلی با اشاره به این‌که رژیم شاه با وجود ساواک و کمک مستکبرین منطقه، در سال ۵۷ در

برابر اراده مردم و رهبری امام خمینی (ره) شکست خورد، انقلاب اسلامی را نخستین جلوه «بعث مردم» در همراهی با امام امت خواند و افزود: این حضور مردمی، در قالب نهادهایی چون بسیج تداوم یافت و در بحران‌هایی چون فتنه کوی دانشگاه در تیر ۷۸ و فتنه ۸۸ نیز بساط آشوب‌ها را جمع کرد. در هر گرده‌ای که نظام را تهدید کردند، مردم نجات بخش بوده‌اند و پیش‌بینی‌های رهبر شهید نیز برآمده از همین شناخت عمیق و ۳۷ سال رهبری حکیمانه‌شان بود.

وی ادامه داد: در این میان، جایگاه رسانه ملی چیست؟ صداوسیما حلقه وصل حاکمیت و مردم و امام و امت است. باید شاکر باشیم که در حساس‌ترین مقطع تاریخ شیعه پس از غیبت، پرچمدار این مسیریم. انقلاب اسلامی در عصر ظهور قرار دارد و رسانه ملی با نقش‌آفرینی کلیدی خود، پاسدار ثروت معنوی امت مبعوث است.

رئیس سازمان صداوسیما با بیان این‌که رسانه ملی نعمت و گنجینه کشور، انقلاب و تاریخ تشیع است، گفت: مرکز صیانت و حفاظت سازمان باید حافظ این ذخیره گرانبها باشد. همکاران این مرکز با مجاهدت خاموش، هوشمندی و امانتداری، تسلط و اشراف بر ماموریت رسانه، رسالت خود را به‌بهترین شکل انجام می‌دهند. این وظیفه بسیار مهم است.

دکتر جلیلی افزود: باید بدانیم مرکز صیانت و حفاظت سازمان صداوسیما از چه چیزی و در چه‌زمانی حفاظت و صیانت می‌کند. از ایناثرگرانی چون محدعید محمدی رئیس مرکز صیانت سازمان که در بسیاری ساختمان شیشه‌ای به‌دل آتش زدند تا چهره‌هایی چون سحرآمایی به‌عنوان نماد سرباز رسانه ملی، همگی نشان دادند در لیبک به‌ندای حق، آماده فداکاری‌اند.

وی ادامه داد: با این حال، امروز رسانه ملی همزمان در جنگ سخت و نرم قرار دارد. حملات به این سازمان تنها به‌شکل بمباران نیست بلکه تخریب جایگاه و زیر سؤال بردن زحمات فرزندان ایران در رسانه ملی برای کاستن از شأن این تریبون مقدس نیز خواسته یا ناخواسته در امتداد جنگ دشمن است.

برخاسته‌اند و به تعبیری، نیمی از پدران علوم ایران متعلق به استان مرکزی هستند. وجود این شخصیت‌های برجسته در شهرهای مختلف، بخشی از هویت و مایه مباهات مردم این مناطق است. برگزاری این رویداد درعین‌حال نوعی رقابت مثبت میان شهرستان‌ها ایجاد کرده است؛ رقابتی برای معرفی بهتر ظرفیت‌ها و داشته‌های هر منطقه به مردم سراسر ایران. هر شهرستان تلاش می‌کند چهره‌های شاخص خود را در حوزه‌های مختلف، از دانشمندان و ورزشکاران گرفته تا هنرمندان، شهدا و دیگر مفاخر معرفی کند. درواقع آنچه در این چند روز شاهدان هستیم، مرور مجموعه‌ای از ظرفیت‌ها و داشته‌های استان مرکزی است؛ فرصتی که هم به تقویت احساس تعلق مردم به زادگاه‌شان کمک می‌کند و هم زمینه شناخت بیشتر دیگر ایرانیان از پیشینه، توانمندی‌ها و سرمایه‌های انسانی این استان را فراهم می‌آورد.

از منظر مدیریت و حکمرانی، برگزاری ایران جان چه اهمیتی دارد و این رویداد، فراتر از دوره مسئولیت مدیران فعلی چه دستاورد ماندگاری می‌تواند برای استان مرکزی به همراه داشته باشد؟

برای پاسخ به این پرسش لازم است به تجربه‌ای شخصی اشاره کنم. من در دوره‌های مختلف زندگی، بیننده برنامه‌های صداوسیما بوده‌ام و بارها پیش آمده که در یک برنامه، تصویر یک اثر تاریخی، جاذبه طبیعی یا بخشی از ظرفیت‌های یک شهر را دیده‌ام و آن تصویر در ذهنم مانده است. حتی چندسال بعد، وقتی به آن استان یا شهر سفر کرده‌ام، همان تصویر را به یاد آورده‌ام و برای دیدن آن مکان، مثلا مزار یک دانشمند یا یک جاذبه طبیعی سراغ مردم رفته‌ام یا در اینترنت جست‌وجو کرده‌ام. آنجا با خودم فکر کردم این تصویر چگونه در ذهنم ماندگار شده. خب، به این دلیل که پیشتر آن را از تلویزیون دیده بودم. با چنین تجربه‌ای، ایران جان را رویدادی محدود به روزهای برگزاری آن نمی‌دانم. به اعتقاد من، این رویداد بذری است که در حوزه‌های مختلف کاشته می‌شود و به افزایش شناخت مردم از استان کمک می‌کند. انسان‌ها محور این شناختند و آشنایی با ظرفیت‌های یک منطقه می‌تواند زمینه‌ساز اتفاقات مختلفی در حوزه گردشگری و خدمات، تولید و حتی شکل‌گیری نگاه تازه‌ای به آن استان باشد.

زهراباکشی
جام‌جم آنلاین

جایگاه این استان در صنعت کشور، بااین‌حال، معرفی ظرفیت‌های چنین استانی تنها به بیان پیشینه تاریخی و دستاوردهای صنعتی محدود نمی‌شود و پرداختن به مسائل و مطالبات مردم آن نیز بخشی از این شناخت است. رویداد ملی «ایران جان» فرصتی فراهم کرد تا توانمندی‌های استان مرکزی در حوزه‌های مختلف در معرض دید مخاطبان سراسر کشور قرار گیرد و همزمان، برخی مسائل مهم این منطقه نیز بیشتر دیده شود. به همین بهانه و در جریان حضور خبرنگار اعزامی جام‌جم آنلاین به استان مرکزی، با مهدی زنده‌ویکی‌لی استاندار مرکزی گفت‌وگو کردیم تا دستاوردهای این رویداد، میزان مشارکت شهرستان‌ها، ظرفیت‌های رسانه‌ای ایجادشده و مهم‌ترین مطالبات استان از مسئولان ملی را مرور و واکاوی کنیم.

رقابت مثبت

با توجه به این‌که روزهای پایانی میزبانی استان مرکزی از «ایران جان» را پشت‌سر می‌گذاریم، ارزیابی شما از دستاوردهای این رویداد چیست؟ این فرصت رسانه‌ای تا چه اندازه توانسته ظرفیت‌های صنعتی، اقتصادی و گردشگری استان را به مخاطبان سراسر کشور و حتی خارج از ایران معرفی کند؟

برای ارزیابی دقیق دستاوردهای این رویداد، لازم است پس از پایان میزبانی، برنامه‌ها و بازخوردهای مخاطبان به‌صورت جامع بررسی شود. در روزهای گذشته، بخش زیادی از وقتم صرف پیگیری روند برگزاری رویداد، میزبانی از مهمانان و گفت‌وگو با شبکه‌های مختلف صداوسیما شد؛ هرچند در شکل‌گیری و تدوین برنامه‌های تلویزیونی نیز مشارکت داشتم، فرصت کافی برای مشاهده همه تولیدات رایپند نکردم. بنابراین قضاوت دقیق درباره میزان اثرگذاری ایران جان نیازمند بررسی‌های